

HENGELLISTÄ SOKEUTUMISTA VASTAAN. Kirkon on opetettava kristillistä arvo-maailmaa eikä sitä vastaan

Ortodoksisen kirkon perusta on laskettu Kristuksen ja apostolien työlle. Dogmaattisena ja ka-nonisena perustana ovat seitsemän ekumeenisen kirkolliskokouksen päätökset ensimmäiseltä vuosituhanelta. Rovasti Veikko Lisitsinin mukaan esiin on nyt noussut kiperiä kysymyksiä, joihin kirkollamme on kuitenkin selvät vastaukset. Hänen mielestään sotkua aiheuttaa lähinnä se, että kaikki eivät ole valmiita kunnioittamaan oman kirkkonsa oppia ja perinnettä eivätkä liioin Raamatun opetusta. Tällaisista teemoista hän käsittelee viittä aihetta: naispappeutta, papiston avioliittoa ja avioeroja, samaa sukupuolta olevien kirkollista avioliittoa ja piispuut-ta.

Naispappeus ei kuulu ortodoksisen kirkon perinteeseen eikä jakamattoman kirkon kanoniseen traditioon. Kristus oli mies ja hänen valitsemansa kaksitoista opetuslasta, apostolia, jotka va-littiin ensimmäisiksi ”papeiksi ja piispoiksi”, olivat miehiä. Yksinkertaisemmillaan ortodoksi-sen kirkon pappeus perustuu tähän eikä siihen muuta tarvitse lisätä.

Papiston avioliitot ja avioerot

Ortodoksisessa kirkossa pappi ja diakoni voivat olla naimisissa, jos ovat menneet naimisiin ennen vihkimistä, mutta piispan tulee olla munkki, poikamies tai leski.

Kun 1980-luvun lopulla kirkossamme oli vain muutama avioeronnut, 1990-luvun lopusta tä-hän päivään eronneita tai erossa asuvia on osapuulleen kolmisenkymmentä eli vihitystä papis-tosta parikymmentä prosenttia. Tämän tulisi herättää piispat ja kirkon toimenpiteisiin moisen kehityksen estämiseksi. Selitykseksi ei riitä että tämä on nyt tätä aikaa vaan on pystyttävä me-nemään hyvin kriittiseen itsetutkisteluun ja pohtimaan sitä, miten avioparit voisivat enemmän viettää aikaa yhdessä ja hoitaa parisuhdettaan.

Ehkäpä on niin, että meillä mennään vähän liian nuorina naimisiin, koska pienessä kirkos-samme avoinna olevia virkoja on aika vähän, ja toisaalta, kun koulut on käyty loppuun, pap-peus on kutsuvana edessä. Kanoninen ikä on diakonilla 25 vuotta ja papilla 30 vuotta. Niitä ei kylläkään enää noudateta. Ehkä kirkolliskokousten isät olivat meitä viisaampia tässä suhtees-sa.

Ratkaisuna avioerojen estämiseen voisi olla yhteisen vapaa-ajan lisääminen kirkossa papeille ja heidän puolisoilleen. Toinen voisi olla se, että diakoniksi vihkimisen jälkeen voisi vielä mennä naimisiin menettämättä diakoniuttaan. Näin neuvo mm. Nikean ensimmäinen eku-meeninen kirkolliskokous.

Samaa sukupuolta olevien avioliitot

Ne, jotka ovat Raamattunsa lukeneet, huomaavat, että Vanha ja Uusi Testamentti suhtautuvat hyvin kielteisesti homoseksuaalisuuteen mutta Vanha Testamentti hyväksyi moniavioliiton! Itse Kristus ei homoseksuaalisuudesta puhunut mitään. Uusi Testamentti ei taas hyväksy kum-paakaan, vain miehen ja naisen liiton. Moniavioisuus on kuitenkin selvästi raamatullisempi kuin samaa sukupuolta olevien avioliitot! Jos kirkko ryhtyisi, kuten joissain maissa jo teh-

dään, vihkimään samaa sukupuolta olevia kristilliseen avioliittoon, silloin ennemmin tulisi vihkiä myös moniavioliittoon, koska se on raamatullisempi! Monissa maissa, kuten Afrikan mantereella, moniavioliitto on valtioissa hyväksytty, vaikkakaan ei kirkkoissa. Mutta jo moniavioliitossa olevien liitot sallitaan myös kirkkojen piireissä käytännön syistä.

Jotkut puolustavat samaa sukupuolta olevien kristillistä avioliittoon vihkimistä sillä, että kyseessä on parisuhde rinnastaen sen miehen ja naisen parisuhteeseen ja että näin ollen Vanhan testamentin aikainen moniavioliitto ei olisi avioliittoon rinnastettavissa. Mutta asia on päinvastoin: avioliitto on aina eri sukupuolta olevien avioliitto, mutta se ei ole samaa sukupuolta olevien avioliitto, koska sellaista ei koskaan ole ollut. Sitä ei Raamattu eikä kirkon opetus hyväksy, vaikka kuinka direktiivit niin vaatisivatkin.

Ehkä vielä omituisempi tilanne on kihlauksen suhteen. Kirkossamme on avioliiton sakramenttia edeltävä kihlautumisen toimitus miehelle ja naiselle. Se voidaan toimittaa myös paljon ennen naimisiin menoa, ja kirkollisesti se vahva lupaus miehen ja naisen avioliitosta.

Kun tarkastelemme avioliittolakia tai vaikkapa omaa kirkkolakiamme ja kirkkojärjestystä tai kirkon kanonista perinnettä tai pastoraalista ohjeistusta, voimme huomata, että siellä ei mainita sitä, kuinka monen kanssa kihloissa voi olla samaan aikaan! Mikään ei kiellä sitä, että joku olisi kihloissa muutaman kanssa tai vaikkapa sadan samaan aikaan! Kihlautumista saman sukupuolen kanssa ei myöskään kielletä missään. Munkki tai nunna tai vaikkapa piispa voi myös olla kihloissa! Kirkko tai yhteiskuntalainsäädäntö ei kiellä monikihlautumista. On kuitenkin muistettava, että kihlautuminen on lupaus avioliitosta, ja sen purkaminen voi tulla kalliiksi purkavalle osapuolelle, joten en kannata tulella leikkimistä. Tosin tällaisen kieltää jo yleinen säädyllyisyys ja ihmisen rehellisyys. Todettakoon tässä lisäksi, että allekirjoittanut on miehen ja naisen yksiavioisuuden takana.

Piispuus

Yllättäen nykyaikana olemme varsin omituisen kysymyksen edessä: mikä on piispan tehtävä? Joku piispa luulee, että piispan tehtävä on toimittaa jumalanpalveluksia, vihkiä piispoja, pappeja, diakoneja ja opettaa. Todellisuudessa kirkon käsityksen mukaan piispan tehtävä on erityisen vaativa ja monipuolinen!

Piispan tehtävä on olla kirkolle kuuliainen. Siksi piispa eikä pappi tai diakonikaan eikä oikeastaan kukaan muukaan ortodoksisessa kirkossa voi ryhtyä vaatimaan naispappeutta, hyväksymään samaa sukupuolta olevien avioliittoja tai vaikkapa moniavioliittoa, koska ne eivät ole Raamatun mukaisia, kirkon traditiota eikä oppia. Emme siis voi mennä sotkemaan selviä asioita emmekä antamaan varsinkaan seksuaalisuutensa kehitysvaiheessa oleville nuorille väärää kuvaa. Varsinkin kirkon työntekijöiden ja vastuussa olevien on pystyttävä erottamaan puheissaan ja kirjoituksissaan se, mikä on kirkon opetusta ja mikä on ihmisen yksityistä ajattelua. Vain sakramentaalinen diakonissan virka voisi palata neljänneltä vuosisadalta takaisin kirkon käytäntöön ja kenties naimisissa olevat piispat, koska aina vielä kuudennelta vuosisadalta tavataan itäisenkin kirkon piiristä naimisissa olevia piispoja. Tällöin saattaisi löytyä lisää jossain määrin kelvollisia valinnanmahdollisuuksia. Ja aina voi nimittää vikaaripiispoja, jotka voivat olla vanhempia kokeneita ja koulutettuja rovasteja, kunnes piispaksi kelvollinen löytyy.

Raamatun ja kanonisen tradition ja kirkon opetuksen mukaan sakramentaalinen homoseksuaalinen pappeus ei ole mahdollista.*

---

* Kirjoittaja tarkoittaa, ettei pappisvihkimys ole yhdistettävissä homoseksuaaliseen elämäntapaan.

Lopuksi

Kirkko ei hyväksy samaa sukupuolta olevien avioliittoja, ei homoseksuaalien pappetta, ei naispappetta eikä myöskään piispoja ja pappeja, jotka toimivat näitä kirkon opetuksia vastaan! Erityisesti nyt, kun myönteinen kanta näihin asioihin on kasvanut yhteiskunnassa, kirkon kasvattajien ja lasten vanhempien ja kasvattajien on otettava vakavasti se, mikä on todellisuudessa Raamatun ja kirkon oikea kanta ja opetus edellä mainittuihin asioihin. Muuten tämä yhteiskunta ja kirkot ovat omituisessa tilassa: toimitaan Raamatun ja kirkon perusopetusta vastaan! Mielestäni sellaisten piispojen, pappien, diakonien ja kirkon työntekijöiden, jotka opettavat ja toimivat kirkon käsitystä ja opetusta vastaan näissä asioissa, olisi harkittava eroamista tehtävistään. Olemme kristillisten kirkkojen jäseniä emmekä minkä tahansa kaiken hyväksyvän oudon lahkon jäseniä. Jos kirkon työhön, varsinkin sen tärkeisiin tehtäviin, valitaan pääsääntöisesti seksuaalisesti poikkeavia tai hämäräperäisten järjestöjen jäseniä, valitsijat eivät silloin rakasta kirkkoaan eivätkä suojele sitä. Mieluummin ollaan sokeita ja välinpitämättömiä kuin kannetaan todellista vastuuta.

Kirkon on opetettava kristillistä arvomaailmaa eikä sitä vastaan. Tästä puhuu jo neljännen vuosisadan kirkkoisä Johannes Krysostomos kirjoituksestaan lasten ja nuorten kasvatuksesta. Lasta ja nuorta on suojeltava myös seksuaalisuuden tasolla. Liian varhainen aikuistuminen aiheuttaa vaaraa joutua hyväksikäytetyksi, josta maailmalla on monia varoittavia esimerkkejä. Monille nuorille on ominaista saada olla hyväksytty, ihailtu ja aikuinen. Kuitenkin niin lapset kuin nuoretkin kaipaavat yllättäen turvallisia sääntöjä, erityisesti turvallista äidin ja isän syliä, johon he voivat tukeutua, kun epävarmuus ja epäonnistuminen valtaavat mielen. Kirkon tehtävä on osoittaa rakkautta ja anteeksiantamista ja hyväksymistä, myös epäonnistumisen jälkeen.

Kirkon tulee valita ja vihkiä piispoiksi, papeiksi, diakoneiksi tervehenkisiä miehiä. Näin myös muussa kirkon työssä tervehenkisyyden tulisi olla pääkriteerinä koulutuksen ja muun soveltuvuuden ohella.

Olemme toki kaikki ihmisiä, ja jokaisella on oma ihmisarvonsa. Jokaisen työtä, ansioita, persoona ja ihmisyyttä on pidettävä arvossa. Mutta jossain on oltava ne rajat, jotka suojaavat ja antavat turvaa. Yksi selvä ero on tehtävä kirkon opetuksessa: on annettava selvä käsitys siitä, mikä on oikeaa kirkon opetusta ja mikä yksityisen ihmisen omaa ajattelua, eikä niitä saa sotkea keskenään!

Isä Veikko Lisitsin

(Analogi 4/2007; julkaistaan uudelleen kirjoittajan luvalla)